Отчет на Министерство на електронното управление

за периода февруари 2023 г. – юни 2023 г.

Министър на електронното управление

Георги Тодоров

Честни и прозрачни избори

Цифрова трансформация на България

Електронни услуги за гражданите и бизнеса

Киберсигурност

НВПУ

Контрол по спазване на изискванията на ЗЕУ, ЗКС, ЗДОИ и ЗДПД

Нормотворчество

Работа с академичната общности и сектор ИКТ

Служебният министър на електронното управление Георги Тодоров отчете резултатите от дейността на ръководения от него екип в подкрепа на гражданите, бизнеса, академичната общност и администрацията.

Честни и прозрачни избори

Организирахме и проведохме честен и прозрачен изборен процес съгласно правомощията, дадени ни от ИК, като:

- Реализирахме публично обсъждане на Методика за удостоверяване на съответствието на доставения тип техническо устройство за машинно гласуване (ТУМГ) и открито преминаме през всички процеси на удостоверяване на ТУМГ, подпомогнати от БИМ и БИС.
- Публично изтеглихме серийните номера на машините за гласуване за процеса на удостоверяване.
- Осигурихме прозрачност на процеса по генериране хеш кода и доверената изграждане на софтуера за ТУМГ.
- Предоставихме защитена среда за достъп до изходния код на софтуера, използван в ТУМГ.
- В изключително кратки срокове осигурихме цялостната система за процеса по видеонаблюдение и видеозаснемане при преброяване на бюлетините след края на изборния ден съгласно изискванията на ИК.
- Изградихме стабилна специализирана платформа (evideo.bg) за видеоизлъчване в реално време и стратегически осигурихме нейна силна киберзащита.
- Чрез ирично изисканата удължена гаранция за мобилните устройства за видеонаблюдение и видеозаснемане подсигурихме възможност те да бъдат използвани и в бъдеще, в случай че останат актуалните разпоредби.
- Като Министерство на електронното управление на Република България реализирахме процеса по видеонаблюдение и видеозаснемане при преброяване на бюлетините след края на изборния ден не само за първи път в рамките на Европейския съюз, но и осигурявайки най-щадящото за бюджета решение.
- Броени часове след изборния ден всички резултати от процеса на видеоизлъчване в реално време от броене на бюлетините и обработването на изборните протоколи се публикуваха на портала evideo.bg. Платформата за видеоизлъчване осъществи близо 27 000 записа от 9000 секционни избирателни комисии. Натоварването на системата в пиковите моменти на излъчването достигна едва 35% от капацитета на платформата. Общо 11 383 секции изпратиха сигнал и се идентифицираха от платформата след края на изборния ден. В пиковите моменти системата за видеонаблюдение отчете едновременно излъчване на 6500 секционни избирателни комисии. В секциите с прекъсване поради слабо интернет покритие записът бе запазен в устройството и качен впоследствие на платформата.

Цифрова трансформация на България

Работим активно за изпълнение на политическата програма на ЕК „Цифрово десетилетие" 2030.

- Проведохме 32 срещи и 365 писмени консултации със заинтересованите страни - институции, бизнес, работодатели, синдикати, академична среди и неправителствени организации, за да очертаем националните приоритети и стратегическите цели в цифровата трансформация на България.
- Заявихме участието на България в 4 консорциума за европейска цифрова инфраструктура. Това даде Възможност за бъдещо технологично развитие на страната ни в сферата на блокчейн, квантовите технологии, генома, езиковите ресурси, за създаване на критична маса от учени, специалисти и разработчици на авангардни технологии.
- Създадохме Съвет по цифрово десетилетие към Министерския съвет.

Електронни услуги за гражданите и бизнеса

Постигнахме значителен напредък в изпълнението на проект „Разработка на платформа за производство за издаване на разрешителни за работа и поддръжка в рамките на 36 месеца".

- На база проведени поредица от срещи с всички заинтересовани страни изяснихме бизнес процеса и участието на всички отговорни институции при издаването на разрешителни на работа за чужденци.
- Изготвихме анализ на данните и изискванията, който включва и прегледа на нормативната рамка за прилагане на практика резултатите от проекта.
- Изпълнението на проекта ще приключи до края на 2023 година. Общата му цел е намаляване на административната тежест за всички участници (физически лица, юридически лица и административни органи), дигитализиране на свързаните с издаването на разрешителни за пребиваване и работа на чужденците в Република България процеси и създаване на единна Платформа за производство за издаване на разрешителни за работа, за обработка на свързаните документи и данни.
- Спецификен акцент за реализирането на проекта е необходимостта от създаване на процес за бързо административно производство и издаване на разрешително за работа „Синя карта" за високотехнологични компании.

По време на мандата на служебния кабинет продължихме развитието на Единния портал за достъп до електронни административни услуги (ЕПДЕАУ) и всекидневно актуализирахме информацията за административните органи и електронните услуги, които предоставя.

- През този период разработихме и публикувахме 147 нови електронни административни услуги за централизирано заявяване към: Националната здравноосигурителна каса, Министерството на младежта и спорта, Агенция „Пътна инфраструктура", Съвета за електронни медии, Комисията за защита на конкуренцията, Националния съвет по цени и реимбурсиране на лекарствените продукти, басейнови дирекции, Министерството на икономиката и индустрията, Агенцията за социално подпомагане, висши учебни заведения, училища.
- Разработихме нова функционалност за „Извличане на справка за дължими публичноправни задължения и плащането им по електронен път чрез Централен виртуален ПОС терминал".
- Чрез тази функционалност при автентикиране на потребителя в портала на МЕУ в секция „Задължения" се стартира процес по запитване на всички присъединени към функционалността администрации за налични задължения по единния граждански номер (ЕГН) или ЕИК на потребителя. Като отговор на запитването системата предоставя информация за всички налични задължения.
- На потребителя се предоставя възможност да заплати избраните задължения чрез Централния Виртуален ПОС терминал (ЦВПОС), с което не се събират такси и комисиони. Възможност за извличане на справка за дължими данъци и други публичноправни задължения и тяхното заплащане през ЦВПОС предоставят 210 общински администрации.
- 39 627 пъти е броят на заявените по електронен път от гражданите и бизнеса услуги за отчетния период. Най-често заявяваните услуги се предоставят от общински администрации, Агенцията за социално подпомагане и Агенцията по заетостта.
- Отчетохме ръст на потребителите, регистрирани на ЕПДЕАУ, в секция „Моето пространство", като за отчетния период регистрираните нови потребители са 15 563.
- Към момента броят достъпни през портала електронни услуги за гражданите и бизнеса е 1805, от тях 1224 са реализирани чрез централизирано заявяване по одобрения Единен модел за заявяване, заплащане и предоставяне на електронни услуги За заявяването им са разработени над 1700 електронни форми на услугите и съпътстващите документи.

Съвместно с Министерството на здравеопазването реализирахме възможността всички лекари, които членуват в Българския лекарски съюз (БЛС), да издават електронни бели рецепти от смартфон или таблет.

- По искане на Министерството на здравеопазването „Информационно обслужване" АД разработи и пусна в експлоатация мобилното приложение eRx. То бе представено пред обществеността от служебния министър на електронното управление Георги Тодоров и служебния министър на здравеопазването д-р Асен Меджидиев.
- Целта на приложението е да улесни лекарите в издаването на електронни рецепти в случаите, в които нямат достъп до компютър с медицински софтуер.
- Чрез eRx могат да бъдат издавани е-рецепти, отговарящи на изискванията на Националната здравноинформационна система (НЗИС) при домашни посещения и други спешни ситуации.

Обявихме обществена поръчка с предмет „Проучване на потребностите на гражданите и бизнеса за публикуване на информация от обществения сектор в отворен формат". Резултатите от проучването ще допринесат за цялостното подобряване на процесите, свързани със събирането, публикуването и разпространението на информация от обществения сектор в отворен формат, в т.ч. нейното повторно използване.

Отчетохме успешно приключване на процеса на пренотификация на ниво Европейски съюз на първата българска схема за електронна идентификация съгласно Регламент (ЕС) № 910/2014 относно електронната идентификация и удостоверителните услуги при електронни трансакции на вътрешния пазар.

- С признаването на схемата с решение на Министерския съвет и нейното предстоящо нотифициране по смисъла на Регламент № 910/2014 ще се осигури достъп на българските граждани и бизнеса до трансгранични онлайн услуги, предоставяни от органите от публичния сектор на територията на Европейския съюз.

Киберсигурност

Продължихме активната работа в консорциума по проект DNS4EU за изграждане на сигурна и надеждна федерирана DNS инфраструктура в Европейския съюз.

- Проектът ще постигне целите си чрез: изграждането на федерирана и дистрибутирана рекурсивна Европейски DNS резолвинг система. Та следва европейските правила за защита на личните данни, както и изискванията за киберсигурност, наложени с новите директиви (като например DNSSEC, HTTPS, DoH, DoT, пълна поддръжка на IPv6 и др.), включително и специфични национални изисквания, като например реализиране на законосъобразно филтриране на сайтове.
- Платформата ще бъде високонадеждна и с ниска латентност, като по този начин ще повиши качеството на интернет свързаността на участващите потребители. Предложението спечели финансиране от Connecting Europe Facility.

Успешно спечелихме финансиране в консорциум с представители на Гърция, Кипър и Малта за пилотно изграждане на Транснационален Security Operations Center проект към Европейския компетентностен център за киберсигурност. Финансирането за българското участие е 1 млн. лева, като се предвижда 50% самоучастие от бюджета на Република България.

Подкрепихме създаването на първия български национален отбор по киберсигурност. Под егидата на Агенцията на Европейския съюз за киберсигурност (ENISA), подкрепена от Европейската комисия, българският отбор ще представи държавата в състезанието The European Cyber Security Challenge. Участниците в него са младежи до 25-годишна възраст и ученици между 14- и 18-годишна възраст.

Получихме одобрение в пилотен проект на Европейската агенция за киберсигурност - ENISA.

- Проектът предвижда предоставяне на безплатен достъп до платформа за електронно обучение на 45 специалисти по киберсигурност от държавната администрация. Чрез този пилотен проект се спестяват разходи над 80 000 евро на администрацията и се осигурява обучение на изключително високо ниво чрез използване на съвременни електронни методи за повишаване на квалификацията.

Активизирахме сътрудничеството с други национални и международни организации и структури, занимаващи се с проблемите на киберсигурността (ENISA, CyCLONe други CSIRTs, ITRUST, NATO, Trusted Introduser и др.), в т.ч. чрез участие в регулярните срещи на CSIRT Network, CyCLONE, групата за сътрудничество и др.

Получихме одобрение за участие в два международни европейски проекта – INFORB и NCC BG, финансирани по Програма „Цифрова Европа", на стойности 1,9 млн. евро.

- По проект INFORB като МЕУ се включваме в консорциум заедно с Румъния и Белгия. INFORB ще подпомогне внедряването на новата Директива МИС 2 и националните стратегии за киберсигурност. Проектът цели и подпомагане на компетентните органи на национално ниво за регулиране, надзор и контрол. INFORB ще идентифицира и класифицира икономическите субекти и сектори от критично значение като сектор „Производство, преработка и дистрибуция на храни", за да гарантира киберсигурността и веригата на доставки в сектора.
- Проект NCC BG е с предмет: „Разгръщане на националната мрежа Координационни центрове на държавите членки". Той обезпечава функционирането на Националния координационен център – България (НКЦ-БГ) до 2025 г. НКЦ-БГ служи като Национална точка за контакт по всички проекти, свързани с киберсигурността. Финансирането на проекта на НКЦ-БГ ще подпомогне развитието на българската екосистема за киберсигурност с множество партньори в публичния и частния сектор, както и в академичните среди.

НВПУ

- Извършихме значителна подготовка за реализиране на проект „Широкомащабно разгръщане на цифрова инфраструктура на територията на България" по инвестиция С7.1 „Широкомащабно разгръщане на цифрова инфраструктура" от Националния план за възстановяване и устойчивост – съвместно с Министерството на транспорта и съобщенията.
- Активно работим за реализиране на проект „Дигитализиране на информационни масиви в администрациите, съдържащи регистрови данни и е-удостоверяване от регистри" – съвместно с Министерския съвет, Националното сдружение на общините в Република България, Агенцията по вписванията и Агенцията по геодезия, картография и кадастър.
- Успешно продължихме съвместния проект с Министерството на иновациите и растежа по НПВУ – „Определяне на стойността на разходите за услуги и решения в областта на информационните и комуникационните технологии по процедура „Решения в областта на информационните и комуникационни технологии и киберсигурността в малките и средните предприятия", в изпълнение на Националния план за възстановяване и устойчивост. Процедурата се реализира в изпълнение на ПИТ към компонент „Интелигентна индустрия" на НПВУ и е насочена към улесняване на достъпа на микро-, малките и средните предприятия до услуги и решения за внедряване на съвременни цифрови технологии, свързани с киберсигурността.
- Съвместно с Министерството на културата продължихме активната работа по изпълнението на Дейност 2 „Придобиване на единна платформа за дигитализация и достъп, както и на център за съхранение на дигитализираното съдържание" по инвестиция С11.I7 „Дигитализация на колекции на музеи, библиотеки и архиви" от Националния план за възстановяване и устойчивост.

Контрол по спазване на изискванията на ЗЕУ, ЗКС, ЗДОИ и ЗДПД

- В изпълнение на Годишния план за 2023 г. на МЕУ за извършване на проверки през първото тримесечие на годината извършихме 7 бр. нови проверки за нарушения на разпоредбите на чл. 7д, ал. 4 от ЗЕУ и чл. 50, ал. 2 от НОИИСРЕАУ в централната администрация, като за установените нарушения са изготвени проекти на Актове за установяване на административно нарушение с готовност за връчване до края на м. април 2023 г.
- През отчетния период връчихме или изпратихме на установените административни органи нарушители 22 акта за установяване на административно нарушение (АУАН) по проверки, извършени през последното тримесечие на 2022 г.
- Извършихме 216 проверки на проектни предложения и дейности по чл. 7б, ал. 2, т. 10 от ЗЕУ. Продължихме започналата през последното тримесечие на 2022 г. тенденция на значително дисциплиниране на администрациите по отношение на вписването на проектни предложения и дейности в Регистъра на проектите и предоставянето им за утвърждаване по реда на чл. 7б, ал. 2, т. 10 от ЗЕУ. За сравнение, за цялата 2021 г. проверките на проектни предложения и дейности са били 43.
- В процеса на извършване на предварителен, текущ и последващ контрол по целесъобразност в областта на електронното управление и използването на информационните и комуникационните технологии в рамките на бюджетния процес през отчетния период извършените проверки по чл. 7г от ЗЕУ са 148. През същия период бяха проверени 39 броя бюджетни прогнози на централните администрации.
- Извършихме проверки за достъпност на съдържанието на интернет страници в съответствие с приложимите стандарти съгласно изискванията на чл. 58б от Закона за електронното управление съгласно заповед МЕУ-3853/08.03.2023 г. За конкретния период са проверени четири сайта от одобрения списък.
- Извършихме 23 проверки на технически спецификации за установяване на съответствието им с изискванията на чл. 58а от ЗЕУ.

Нормотворчество

Министерски съвет прие и внесе за разглеждане в 49-ото Народно събрание проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за електронното управление.

- Законопроектът е част от пакета закони, свързани с Плана за възстановяване и устойчивост, чиято цел е да способства икономическото и социалното възстановяване от кризата, породена от COVID-19 пандемията. За целта са групирани мерки и реформи, които да имат съществен принос към възстановяването на потенциала за растеж на икономиката и да го развият, като осигурят и цифрова трансформация на икономиката.
- Чрез предлаганите изменения и допълнения съществено ще се ускори процесът по развитието на електронното управление в Република България с реални ползи за потребителите на услугите, както и за административните органи, които ги предоставят.

Министерски съвет прие и внесе за разглеждане в 49-ото Народно събрание проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за достъп до обществена информация, с който се въвеждат в българското законодателство изискванията на Директива (ЕС) 2019/1024 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 година относно отворените данни и повторното използване на информацията от обществения сектор (Директивата за отворени данни).

Работа с академичната общности и сектор ИКТ

- Сключихме Споразумение за сътрудничество с Технически университет - София, с основна цел: подготовката на кадри за нуждите на държавната администрация в областта на електронното управление.
- Сключихме Споразумение за сътрудничество с Военна академия „Г. С. Раковски" с основна цел: подготовката на кадри за нуждите на държавната администрация в областта на електронното управление.
- Осъществихме активен диалог по темите, засягащи промените в ИКТ, с работодателските и браншовите организации в рамките на създадения Консултативен съвет на ИКТ общностите към министъра на електронното управление.